

HØRINGSNOTAT

Høringsnotat vedr. udkast til bekendtgørelse om teknisk certificering og servicering af vindmøller m.v.

Et udkast til bekendtgørelse om teknisk certificering og servicering af vindmøller m.v. har været i høring i perioden fra den 20. april 2020 til 18. maj 2020.

Der er modtaget i alt 18 eksterne høringssvar.

Følgende høringssparter har angivet, at de ikke har bemærkninger til udkastet til lovforslaget: Advokatsamfundet, DANAK, Dansk Arbejdsgiverforening, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, KK Wind Solutions Service A/S.

Følgende parter har afgivet bemærkninger til udkastet til lovforslaget: Brancheforeningen for Små- og Mellemstore Vindmøller, Connected Wind Services A/S, Dansk Vindenergi ApS, DNV GL Business Assurance Denmark A/S, DNV GL - Energy, Renewables Certification, EWII Production A/S, Nordic Folkecenter for Renewable Energy, Per og Jørgen Therkildsen A/S, Tekniq Arbejdsgiverne, Vattenfall, Vestas Wind Systems A/S, Wind Denmark.

I det følgende gennemgås de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar, og der afgives bemærkninger hertil (*i kursiv*). Det bemærkes, at opbygningen af høringssnotatet følger bekendtgørelsens bestemmelser. Høringssvarene er alene gengivet i hovedtræk. Der henvises i øvrigt til de fremsendte høringssvar.

Der er foretaget mindre ændringer og præciseringer i bekendtgørelsesudkastet som følge af høringen. Herudover har Energistyrelsen foretaget en række mindre ændringer i bekendtgørelsen, der fremgår nederst i notatet:

§ 2 - Anvendelsesområde

EWII Production A/S foreslår tilføjet "hydrauliske og mekaniske anlæg" efter "interne eltekniske". Energistyrelsen har været i telefonisk kontakt med EWII Production A/S for at få afklaret baggrunden for ønsket og har her fået oplyst, at det er med henblik på ikke at afgrænse de interne anlæg kun til de el-tekniske.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det bemærkes, at de "interne eltekniske anlæg" skal ses i sammenhæng med resten af sætningen, der indikerer grænsen til eksterne eltekniske anlæg. Øvrige interne anlæg som fx hydrauliske og mekaniske anlæg er indeholdt vindmøllens

Kontor/afdeling

Center for vedvarende energi

Dato

13-08-2020

J nr. 2020 - 4509

/MLL

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

konstruktion og dermed implicit en del af anvendelsesområdet. Der ændres således ikke i formuleringen.

§ 5 - Dokumentation for efterlevelse af bestemmelser om certifikater

EWII Production A/S foreslår tilføjet "Under forudsætning af, at fabrikanten udleverer den påkrævede dokumentation."

Energistyrelsens bemærkninger:

§ 5 er en videreførelse af § 4, stk. 1, i Bekendtgørelse 73, som har været gældende siden 2013. Det bemærkes endvidere, at der nu er indført krav om, at fabrikanten skal udlevere en kopi af typecertifikat jf. § 6, stk. 6.

§ 6, stk. 2 Certificering af vindmøller mellem 5-200 m²

Brancheforeningen for Små- og Mellemstore Vindmøller og Nordic Folkecenter for Renewable Energy mener, at man fortsat bør kunne certificere vindmøller mellem 5-40 m² efter metoden i bilag 1 i bekendtgørelse 73, og at der ikke er belæg for at stramme kravene her. De mener, at beslutningen er taget af Energistyrelsens rådgivende udvalg, der er modstander af husstandsvindmøller for den tekniske certificeringsordning for vindmøller, og at udvalget er modstander af husstandsvindmøller, fordi de optager pladsen for større vindmøller i forbindelse med støjberegninger. De foreslår, at man som alternativ fjerner husstandsvindmøller fra bekendtgørelse om støj fra vindmøller og dermed betragter fra støjen fra en husstandsvindmølle som fx støj fra blæseren på en varmepumpe.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er Energistyrelsens vurdering på baggrund af konsultation af rådgivende udvalg, hvor også er repræsenteret husstandsvindmølleproducenter og den virksomhed, der certificerer efter bilag 1, at reglerne på dette område ikke længere er tidssvarende, og at det er hensigtsmæssigt at foretage ændringer her med henblik på at minimere antallet af problemer fremadrettet, idet der har været set mange havarier og skader på en række af disse vindmølle typer, indtil videre uden personskade.

Energistyrelsen bemærker endvidere, at det følger af overgangsbestemmelser i § 45, stk. 6, at vindmølle typer, der tidligere har været certificeret efter bilag 1, kan opdatere, forny og forlænge certifikater i henhold til den bekendtgørelse om teknisk certificering, der var gældende ved det oprindelige udstedelsestidspunkt for certifikatet – dvs. efter bilag 1 i Bekendtgørelse 73, hvorved disse husstandsvindmølle typer fortsat kan sælges til brug for opstilling i Danmark.

Energistyrelsen har ikke mulighed for at foretage ændringer i bekendtgørelse om støj for vindmøller, men vil sørge for at videreformidle forslaget til Miljø- og Fødevarerministeriet.

§ 6, stk. 2 (bl.a.) - Anvendelse af DS/EN vs. IEC standarder 2

EWII Production foreslår tilføjet: "Typecertificeringen er iht. til 61400-22, som erstattes af IECRE, og det er fabrikantens ansvar at efterleve de angivne retningslinjer i IECRE"

Vattenfall mener, at der bør henvises til DS/EN 61400-22 i stedet for IEC 61400-22, da den sidste ikke længere er gyldig.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er Energistyrelsens vurdering, at forslaget fra EWII Production ikke er nødvendigt, da det ligger implicit i certificeringsregiment, at det er fabrikanten og den certificerende virksomhed, der er ansvarlige for certifikatets indhold.

Det bemærkes, at det ikke er afgørende om standarden er gyldig, så længe den blot er tilgængelig. Bekendtgørelse 73 har anvendt DS/EN 61400-22. Der henvises dog nu generelt til IEC standarder i bekendtgørelsen og ikke de danske standarder, dels af hensyn til at favne internationalt, dels af hensyn til at kommende revideringer af bekendtgørelsen som følge af nye/revidere standarder kan ske hurtigere, end hvis der skal afventes en dansk ratificering i Dansk Standard. For således at være konsekvent, og da standarden IEC 61400-22 fortsat kan købes hos IEC og Dansk Standard uanset, at den er tilbagetrukket fra IEC, anvendes nu den internationale betegnelse.

§ 6, stk. 6 - Krav om udlevering af typecertifikat ved salg af ældre vindmøller

Dansk Vindenergi ApS, Per og Jørgen Therkildsen A/S, Tekniq Arbejdsgiverne samt Wind Denmark påpeger, at det er problematisk, at kravet om udlevering af vindmøllens typecertifikat ved salg også omhandler ældre vindmøller, idet mange ejere af ældre vindmøller ikke er i besiddelse af certifikatet og dermed ikke lovligt kan videresælge deres vindmølle.

Tekniq Arbejdsgiverne bemærker i øvrigt, at det kan overvejes, om der bør være et centralt digitalt arkiv for typecertifikater, manualer, servicereporter mv., så de altid er tilgængelige.

Energistyrelsens bemærkninger

Kravet om typegodkendelse (i dag typecertificering) blev indført i 1991 med BEK nr. 270 af 02/05/1991, men hvor det dog var leverandørens ansvar at påse, at der var et gyldigt certifikat, jf. § 3. Ansvar har i de efterfølgende udgaver af bekendtgørelsen fra 2004, 2007 og 2008 fortsat ligget hos producenten eller leverandøren. Siden 2013 har kravet om, at der foreligger et gyldigt certifikat, dog ligget hos ejeren af vindmøllen, jf. BEK nr. 73 af 25/01/2013 § 4, stk. 1). Energistyrelsen er derfor enig i, at det kan være en udfordring ved salg af vindmøller opstillet før 1. februar 2013 at stille krav om, at ejeren skal kunne levere

en kopi af typecertifikatet, idet det ikke har været et lovkrav, at ejeren skulle være i besiddelse heraf.

Energistyrelsen ønsker at imødekommende problemstillingen, idet det ikke er hensigtsmæssigt, at videresalg af velfungerende vindmøller fra før 2013 forhindres. Energistyrelsen har derfor indsat en undtagelse i § 6, stk. 8, hvorefter sælger af vindmøller, der er opstillet før 1. februar 2013, ikke er forpligtet til at udlevere en kopi af certifikatet på vindmøllen til køber efter stk. 6, hvis sælger ikke er i besiddelse af et sådan certifikat, og det ikke har været muligt for sælger at indhente en kopi af certifikatet fra fabrikanten.

Energistyrelsen gør endvidere opmærksom på, at det fortsat vil et krav ved tillægscertificering jf. § 16 (tidligere § 8), at der tages udgangspunkt i den oprindelige certificering.

For så vidt angår forslaget om et centralt digitalt arkiv for typecertifikater, manualer, service rapporter mv., så bemærker Energistyrelsen, at styrelsen har et register over typecertifikater, men at disse ikke altid vil kunne udleveres, da de kan indeholde forretningskritiske oplysninger.

I forhold til oprettelse af et centralt system for servicemanualer, så mener Energistyrelsen ikke, at det er offentlig opgave at opbevare og dele servicemanualer på privatejede produkter.

§ 8 (bl.a.) – Navngivning af certifikater

Vattenfall har opfordret til generelt at specificere, hvilken type certifikat teksten henviser til, dvs. om det er prototypecertifikat, typecertifikat eller projektcertifikat, fx i § 8, hvor der bør "typecertifikat".

Energistyrelsen bemærkninger

Energistyrelsen mener generelt, at navngivningen er tilstrækkeligt specificeret, idet hovedbestemmelser mv. er med til at indikere, hvilket certifikat, der henvises til. For så vidt angår § 8 er der ikke tale om et typecertifikat, men et certifikat til det, der populært betegnes som en "selvbygger-vindmølle", der ikke vil blive sat i serieproduktion, hvorved termen et typecertifikat ville være misvisende.

§ 11, stk. 5 – Definition af serie 0-vindmøller

DNV GL - Energy, Renewables Certification mener, at serie 0-vindmøller bør defineres.

Energistyrelsen bemærkninger

Energistyrelsen har på baggrund af høringssvar fra Miljø- og Fødevarerministeriet valgt at slette henvisningen til den konkrete passage om serie 0-møller i

Bekendtgørelse om støj fra vindmøller. Begrebet vil derfor helt udgå af nærværende bekendtgørelse og skal derfor ikke defineres.

§ 11, stk. 8 og § 33, stk. 1 – Integration af GSRN i internationale skabeloner for certifikater

Vattenfall har pointeret, at der ikke i IECREs skabeloner for certifikater er mulighed for at integrere GSRN samt henvisning til den danske bekendtgørelse, og at Energistyrelsen bør arbejde for at bringe de danske krav og kravene i IECRE i overensstemmelse.

Energistyrelsen bemærkninger

Der er hidtil været praksis for, at der udarbejdes en forside til det internationale certifikat, hvor de danske krav er indarbejdet. Denne praksis fortsættes og kan beskrives i vejledningen.

§ 12, stk. 4 – Forlængelse af provisorisk typecertifikat

DNV GL - Energy, Renewables Certification bemærker, at bestemmelsen medfører, at ved kombination af et provisorisk prototypecertifikat (3 år) og et prototypecertifikat (3 + 1 år) kan der opnås 7 år som prototypemølle, og spørger om, hvorvidt det er hensigten.

Energistyrelsen bemærkninger

Der er tale om en fejl, idet det ikke er hensigten, at en prototypevindmølle skal kunne stå i så mange år på et prototypecertifikat. Det er valgt på baggrund af konsultation med styrelsens rådgivende valg at fjerne muligheden for at udstede provisoriske typecertifikater (§ 12), da det ikke er en del af praksis. Herved kan en prototypemølle maksimalt stå i 4 år på det samme certifikat, hvor det sidste år er en eventuel forlængelse.

§ 13, stk. 2 - Projektcertifikater

DNV GL - Energy, Renewables Certification foreslår at ændre "omfattet af projektet" til omfattet af certificeringen.

Energistyrelsen bemærkninger

Bestemmelsen rettes, da Energistyrelsen er enig i, at forslaget er mere præcist.

§ 14, stk. 2

DNV GL - Energy, Renewables Certification påpeger, at "projektcertificering" bør ændres til "provisorisk projektcertificering"

Energistyrelsen bemærkninger

Der er tale om en fejl og "provisorisk" tilføjes.

§ 16, stk. 1 og 2 – Krav om tillægscertificering

Wind Denmark ønsker formuleringen i forhold til ombygning og forpligtelse til tillægscertifikat uddybet. Wind Denmark forstår således bestemmelsen sådan, at en udskiftning af vinger til en anden størrelse på en prototype-certificeret vindmølle ikke kræver tillægscertifikat efter bestemmelsen.

Dansk Vindenergi ApS og Wind Denmark mener, at inkluderingen af "driftsmæssige" ændringer i beskrivelsen af, hvornår der skal foreligge et ombygningscertifikat ikke harmonerer med bekendtgørelsens formål om sikkerhed og foreslår følgende konkrete omformulering: "Ved ombygning jf. § 2, stk. 1 nr. 1 og 2 forstås ændringer i forhold til den oprindelige typecertificering eller typegodkendelse, der medfører ændringer af vindmøllens sikkerhed eller støjforhold samt udskiftning af strukturelle dele, hvor møllen ikke føres tilbage til sit oprindelige design."

Wind Denmark opfordrer til, at det defineres nærmere, hvornår tillægscertifikat er påkrævet ift. ombygningsgraden/udskiftning af komponenter, og at der lægges op til en høj grad af fleksibilitet, så længe ombygningen ikke har indflydelse på vindmøllens sikkerhed.

Wind Denmark bemærker endvidere, at i forhold til en fabrikants brug af kundemøller til tests, at bestemmelsen i en snæver fortolkning betyder, at der skal søges om tillægscertifikat til en mindre ombygning, der ikke har indflydelse på sikkerheden, og igen når møllen bringes tilbage til sin oprindelige stand, jf. bilag 3, afsnit 4.

EWII Production A/S spørger: §16 "Gælder dette også software- og vingeopdateringer/opgraderinger (PPO, Dino Tails, Gurney Flaps, Erosion Protection etc.)?"

Energistyrelsens bemærkninger:

Som svar Wind Denmarks første bemærkning bemærkes det, at en ombygning af en prototype, der går udover, hvad prototypecertifikatet indeholder, enten vil udløse et krav om et nyt prototypecertifikat eller vil være indeholdt i det certifikat, jf. § 16, stk. 2 nr. 4, der skal udstedes, hvis prototypen ønskes anvendt efter endt forsøgsperiode, da der heri også ligger stillingtagen til ændringer på vindmøllen.

I forhold til spørgsmålet om ombygningsgraden/udskiftning bemærker Energistyrelsen, at dette forventes uddybet i vejledningen, da det ikke vil være muligt at indføre en udtømmende liste i bekendtgørelsen.

Energistyrelsen bemærker, at bestemmelsen omfatter krav til tillægscertifikat, hvis ombygningen har betydning for vindmøllens sikkerhed.

Energistyrelsen er derudover enige i uhensigtsmæssigheden i at nævne "driftsmæssige ændringer" samt at det vil hensigtsmæssigt at omformulere bestemmelsen, således at det er sikkerhed, der er slutmålet. Energistyrelsen bemærker dog, at "støjforhold" ikke bør inkluderes, da ændringer i støjforhold ikke i sig selv giver anledning til at stille krav om et ombygningscertifikat, men i stedet er reguleret af Bekendtgørelse om støj fra vindmøller. Bestemmelsen ændres således til: "Ved ombygning, jf. stk. 1, nr. 1 og 2, forstås ændringer i forhold til den oprindelige typecertificering eller typegodkendelse, herunder ændringer eller udskiftninger, hvor vindmøllen ikke føres tilbage til sit oprindelige design, og som har betydning for vindmøllens sikkerhed."

Energistyrelsen bemærker til spørgsmål fra EWII Production A/S, at det vurderes ikke at være hensigtsmæssigt at detaljere reglerne yderligere, da det i stedet beror på en konkret sikkerhedsmæssig vurdering.

§ 18, stk. 1 - Definition af ejerens ansvar for formuegoder

Dansk Vindenergi ApS, Per og Jørgen Therkildsen A/S, Teknik Arbejdsgiverne samt Wind Denmark mener, at betegnelsen "formuegoder" giver ejeren et urimeligt ansvar for andres formuegoder, der kan være placeret efter vindmøllens opstilling. Der gives eksempler på isnedfald på solceller opstillet under vindmøllen, efter denne er opført.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen er enig i bemærkningen og har præciseret § 18, stk. 2, således, at ejeren af en vindmølle har pligt til at sikre, at vindmøllen til enhver tid serviceres, repareres og vedligeholdes, således at vindmøllen ikke udgør en risiko for personer og husdyrs sikkerhed og sundhed samt for formuegoders sikkerhed.

§ 18, stk. 2- 4 – Hyppighed for serviceinterval

Connected Wind Services A/S mener, at der er en uoverensstemmelse i bekendtgørelsesudkastet og skemaet vedr. principper for agil erhvervsrettet regulering ift. hyppigheden af serviceintervallet, og at dette bør afklares.

Energistyrelsens bemærkninger:

Bestemmelserne skal tilsammen favne flere forskellige kategorier af vindmøller:

A) Dem (typisk ældre vindmøller), hvor der ikke er et tidsinterval angivet i manualen. For disse vindmøller kommer stk. 4 til at sætte minimumskravet – dvs. der skal som minimum gennemføres service én gang om året (hvor det før var hvert 2. år).

B) Den største del af populationen af vindmøllerne, hvor der er angivet et fast interval i manualen, fx et halvt år, og hvor det er manualens interval, der udgør minimumskravet.

C) Helt moderne/fremtidige vindmøller, hvor der er integreret tekniske løsninger, der skal reducere behovet for fysiske inspektioner, dvs. hvor indsamling af digital data – og gennemgangen heraf - fastlægger behovet for service.

Hovedreglen er således, at service skal udføres med det interval, der gælder i manualen (også hvis det er fx et halvt år eller 2 år). Den ene undtagelse fra hovedreglen er vindmøller med en manual uden et interval – her er minimum hvert år. Den anden undtagelse er helt moderne eller fremtidige vindmøller, hvor der heller ikke vil være et fast interval i manualen, men hvor der samtidig vil være ”tekniske løsninger, der entydigt indikerer, hvornår næste servicebesøg skal gennemføres”, og hvor et et-års interval for fysisk inspektion vil være for restriktivt. Der vil dog fortsat for sidstnævnte være krav om, at en servicevirksomhed indberetter årligt at have gennemgået den tekniske løsnings indikationer om behov for service og eventuelt dato for servicebesøg. jf. § 22, stk. 5.

§ 18, stk. 7 - Adgang til støjaflysning

EWII Production foreslår at tilføje, at det er fabrikantens pligt at informere om, hvordan støjaflysning foretages, når en vindmølles indretning ikke tillader servicevirksomhedens aflæsning.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er Energistyrelsens vurdering, at der ikke kan stilles supplerende krav til indholdet af en servicemanual, da denne er reguleret af maskindirektivet, der er totalharmoniseret, og derved ikke giver mulighed for at stille supplerende nationale krav.

§ 19, stk. 1- Vindmøller ude af drift

EWII Production A/S, Connected Wind Services og Wind Denmark efterspørger en definition af en ”længere periode”. Derudover mener Connected Wind Services, at der skal indgå minimumskrav for, hvad en funktions- og sikkerhedsafprøvning som minimum skal omfatte, og EWII Production A/S foreslår at tilføje krav om, at fabrikanten skal anvise, hvordan en funktions- og sikkerhedsafprøvning skal gennemføres.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen vil præcisere nærmere i en vejledning, hvad der forstås med en længere periode. Det er vurderingen, at det ikke i reglerne er hensigtsmæssigt at fastsætte en specifik grænse, da den sikkerhedsmæssige risiko kan variere fra vindmølletype til vindmølletype. Dog ændres bestemmelsen til:

”§ 19. En ejer, der tager en vindmølle ud af drift, skal sikre at:

- 1) Vindmøllen sikres forsvarligt.
- 2) Der gennemføres service på vindmøllen minimum én gang om året, med mindre et kortere tidsinterval er angivet i servicemanualen for den vindmølle, der er taget ud af drift.

- 3) *Der foretages en funktions- og sikkerhedsafprøvning, inden vindmøllen sættes i drift igen, hvis vindmøllen har været ude af drift i en længere periode.”*

Dette skyldes, at Energistyrelsen er blevet opmærksom på, at kravet om at vindmøllen er forsvarligt sikret ikke vedrører længden af perioden.

§ 22, stk. 1 - Servicerapport

EWII Production A/S og Wind Denmark foreslår at ændre ”servicerapport til ”en rapport med tilhørende service tjekliste og arbejdsordre jf. servicemanualen”, som skal sendes til ejeren af vindmøllen umiddelbart efter, servicen er udført.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er Energistyrelsens vurdering, at det vil være tilstrækkeligt at inkludere termen servicerapport mhp. ikke at metodefastlægge, hvordan afrapporteringen skal ske.

§ 22, stk. 3 - Krav om opbevaring af servicerapporter

Dansk Vindenergi ApS, Per og Jørgen Therkildsen A/S samt Wind Denmark mener, at der er ikke er anledning til at videreføre det eksisterende krav om, at servicerapporter skal opbevares, så længe vindmøllen er nettilsluttet, idet det ikke er relevant for nogen at have en fx 20 år gammel servicerapport. I stedet foreslås 5 eller 10 år.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen er enige i betragtningen og nedjusterer kravet til 10 år. Styrelsen bemærker, at 5 år kan være for lidt i forhold til at kunne dokumentere, at vindmøllen vedvarende er blevet serviceret efter servicemanualens forskrifter, herunder ekstra eftersyn fx hvert 10. år.

§ 24, stk. 1 - Udlevering af servicemanualer

Dansk Vindenergi ApS og Wind Denmark mener, at bestemmelsen skal udvides med ”fabrikanten eller leverandøren skal endvidere efterfølgende på anmodning fra vindmøllens ejer udlevere de nødvendige servicemanualer.” Dansk Vindenergi ApS har i telefonsamtale den 23. april med Energistyrelsen uddybet, at dette skyldes, at det ikke er altid, at ejeren ved levering er opmærksom på at få udleveret alle nødvendige manualer, og at det derfor skal præciseres, at de også skal udleveres efterfølgende. Wind Denmark har uddybet med, at det er med henblik på at tage højde for videresalg.

Dansk Vindenergi ApS samt Per og Jørgen Therkildsen A/S mener, at man i stedet fra Energistyrelsens side skal facilitere en fælles platform for servicemanualer for vindmøller.

Tekniq Arbejdsgiverne mener, at kravet skal håndteres ved brug centralt digitalt arkiv.

EWII Production A/S foreslår en konkret udvidelse af, hvad fabrikanten er forpligtet til at udlevere, herunder bl.a. opdaterede servicemanualer, loggede data, adgang til vindmøllens service- software protokoller, så et uafhængigt godkendt eller certificeret servicefirma er i stand til at udføre service på den pågældende vindmølle iht. gældende lovgivning.

Vestas Wind Systems A/S mener i lyset af formålsbestemmelsen (§ 1), at det er Vestas' forståelse, at bestemmelsen skal sikre, at vindmølleejeren får den nødvendige servicemanualer, som har betydning for vindmøllens sikkerhed. Servicemanualer i bredere forstand er derimod uden for lovens område. Det bør efter Vestas' opfattelse præciseres, at § 24, stk. 1, alene vedrører nødvendige servicemanualer, som er af betydning for vindmøllens sikkerhed.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen har valgt ikke at udvide bestemmelsen jf. forslag fra Dansk Vindenergi ApS, idet kravet vil være gældende uanset, om det sker i forbindelse med levering eller ej. Skulle en ejer ikke have fået udleveret manualerne ved levering, men først opdager det efterfølgende, kan ejeren henvise til bestemmelsen om, at det skulle være sket ved levering, og at leverandøren derved skal rette op på manglende efterlevelse af kravet, der også følger af maskindirektivet.

I forhold til oprettelse af et centralt system for servicemanualer, så mener Energistyrelsen ikke, at det er offentlig opgave at opbevare og dele servicemanualer på privatejede produkter.

I forhold til EWII Production A/S forslag og Vestas, bemærker Energistyrelsen, at der ikke kan stilles supplerende krav til indholdet af en servicemanual, da denne er reguleret af maskindirektivet, der er totalharmoniseret, og derved ikke giver mulighed for at stille supplerende nationale krav, ligesom det derfor heller ikke vil være hensigtsmæssigt i nærværende bekendtgørelse nærmere at præcisere afgrænsningen.

§ 24, stk. 2 – Opdatering af servicemanualer

Connected Wind Services A/S mener, at der med en voksende aldrende population af vindmøller bør være øget fokus på sikkerheden. De foreslår, at det skal være fabrikantens ansvar, herunder fabrikanten, der har opkøbt andre fabrikater at opdatere servicemanualerne på baggrund af 3-årige evalueringer af behovet herfor. De mener, at servicevirksomhederne eller ejeren ikke har forudsætningerne for mere systematiske undersøgelser og foreslår konkret, at fabrikanten hvert 3. år skal sende de opdaterede servicemanualer eller 2) sende en evalueringserklæring,

hvorefter producenten erklærer at have foretaget en evaluering og har vurderet, at der ikke er fundet noget behov for at opdatere service-manualen.

Connected Wind Services A/S foreslår endvidere (evt. uden for denne bekendtgørelse), at Energistyrelsen og dennes arbejdsgruppe overvejer en løsningsmodel, hvorefter der etableres en serviceringsfond, administreret af Energistyrelsen, som kan dække udgifterne til at evaluere og evt. opdatere servicemanualer for vindmøller, hvor producenten er ophørt.

Vestas Wind Systems A/S påpeger, at kravet om offentligt at informere om, hvordan vindmølleejere kan indhente sikkerhedsopdateringer, skal være et alternativ i de tilfælde, hvor fabrikanten ikke har oplysninger om ejerne til rådighed.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen mener ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at pålægge fabrikanterne denne pligt for vindmøller, der er markedsført mange år tilbage, og hvor designlevetiden ofte vil være overskredet.

I forhold til Connected Wind Services A/S forslag om en serviceringsfond er det Energistyrelsen umiddelbare vurdering, at dette bør løftes af branchen, hvis det er vurderingen, at der er en tilstrækkelig god økonomi i at bevare og fortsat at anvende de ældre møller.

Energistyrelsen er enige i at ændre kravet om fremsendelse af serviceopdateringer således, at de enten sendes til ejeren, eller det offentliggøres, hvordan det kan tilgås, hvis ikke fabrikanten har ejerens kontaktoplysninger.

§ 24, stk. 3 og 4 – Ejeres og servicevirksomheders ansvar for at opdatere servicedokumentation

Dansk Vindenergi ApS, Per og Jørgen Therkildsen A/S samt Wind Denmark mener, at vindmølleejeren ikke har forudsætningen for at efterleve dette krav, da ejeren ofte ikke selv kommer i sin vindmølle. I stedet foreslås det at slette bestemmelsen og anvende § 24, stk. 4, som hovedbestemmelse samt indføre krav om, at servicevirksomheden skal indrapportere til fabrikanten eller leverandøren, der efterfølge har ansvaret for at opdatere servicedokumentationen.

Vattenfall mener, at det bør specificeres, hvem der er ansvarlig for, at servicemanualerne og eventuelle opdateringer af disse er i overensstemmelse med vindmøllens typecertificering.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er Energistyrelsens vurdering, at det er mest hensigtsmæssigt, at ansvaret i sidste ende påhviler vindmølleejeren, idet det er ejeren, der er ansvarlig for

vindmøllens sikkerhed, når den er sat i anvendelse. Det bemærkes samtidig, at det netop følger af stk. 4, at servicevirksomheden er ansvarlig for at bistå ejeren hermed. Energistyrelsen mener ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at lægge ansvaret for løbende opdateringer over på fabrikanter af ældre vindmøller, der ofte vil have overskredet designlevetiden, hvor det dog gælder, at fabrikanten er ansvarlig for at foretage sikkerhedsmæssige opdateringer

I forhold til Vattenfalls kommentar bemærkes det, at ansvaret ikke vedrører opdatering af servicemanualen på vindmølletypen, men servicedokumentation for den specifikke vindmølle.

26 stk. 1 – Krav til servicevirksomheders kvalifikationer

Connected Wind Services A/S mener, at kravene til servicevirksomheder også bør omfatte krav til trænet personale og foreslår indført krav om, at der kun benyttes personale, der har gennemført et grundlæggende vindmølletræningsforløb. Der foreslås organisationen Global Wind Organisation's (GWO) udbudte og certificerede træningsforløb, som relaterer sig til sikkerhed i forbindelse med arbejdet på vindmøller.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen vurderer, at der er tilstrækkeligt, at der stilles krav til, at personalet er tilstrækkeligt kvalificeret, og at det vil være op til den certificerende virksomhed at vurdere, hvad der er tilstrækkeligt i forhold til den konkrete vindmølleportefølje.

§ 26, stk. 7- Varsling om udløb af servicecertifikat

Dansk Vindenergi ApS, Per og Jørgen Therkildsen A/S samt Wind Denmark mener, at Energistyrelsen bør varsle de certificerede servicevirksomheder om, at deres certificering er ved at udløbe. Idet det er den certificerende virksomhed, der skal fremsende det nye certifikat, vil servicevirksomheden ikke opdage, hvis dette ved en fejl ikke sker.

Tekniq Arbejdsgiverne anfører: "Det kan have store konsekvenser for servicevirksomhederne, hvis de slettes fra Energistyrelsens liste over virksomheder, der har en gyldig godkendelse eller et gyldigt certifikat til at udføre service eller til at standse, sikre, starte samt funktions- og sikkerhedsafprøve vindmøller. Der er med formuleringen tale om afgørelser i forvaltningslovens forstand, som skal følge gældende forskrifter for partshøring mv. Dette bør fremgå tydeligt af bestemmelsen."

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen kan oplyse, at der i 2020 er indført en ny praksis, hvor der sendes en e-mail til de certificerede servicevirksomheder om, at deres certifikat udløber inden for ca. en måned, og at de derfor skal gøre deres certificerende virksomhed opmærksom på at fremsende et fornyet certifikat. Energistyrelsen bemærker, at

dette er en service, og at det i sidste ende er virksomhedens ansvar at sørge for, at den efterspurgte dokumentation er fremsendt rettidigt.

Det bemærkes endvidere, at der ikke er tale om en forvaltningsretlig afgørelse, at virksomheden automatisk fjernes fra listen på hjemmesiden. Energistyrelsens godkendelse af en virksomhed til at servicere vindmøller er en forvaltningsretlig afgørelse. Offentliggørelsen af oplysninger om, hvilke virksomheder der har fået en godkendelse eller har indsendt et gyldigt certifikat til Energistyrelsen, er derimod ikke en selvstændig forvaltningsretlig afgørelse.

§ 26 – bemyndigelse til at anvende tredjepart til stikprøvekontrol

Wind Denmark foreslår at styrke Energistyrelsens mulighed for tilsyn med, at bekendtgørelsens krav til service bliver efterlevet ved at indsætte en bemyndigelse til Energistyrelsen til at lade en uafhængig tredjepart foretage stikprøvekontrol af det udførte service arbejde.

Energistyrelsens bemærkninger:

Forslaget kan ikke umiddelbart gennemføres med denne bekendtgørelse for så vidt angår Energistyrelsens tilsyn med godkendte servicevirksomheder, men vil kræve nærmere overvejelser om et sådant tilsyn skal etableres, i hvilket omfang og om der er tilstrækkelig hjemmel i VE-loven til et sådan tilsyn. For så vidt angår de certificerende virksomheders "tilsyn", dvs. audit, videreføres bestemmelserne om stikprøvevis kontrol, ligesom det tilføjes: "og i øvrigt efter behov overvære demonstration af, om service udføres i henhold til servicemanualen på en repræsentativ vindmølletype på virksomhedens vindmølleliste." (Bilag 8, afsnit 2).

§ 30, stk. 1, nr. 1- Krav for tilbagetrækning af servicecertifikat

Dansk Vindenergi ApS, Per og Jørgen Therkildsen A/S samt Wind Denmark mener, at formuleringen omkring krav om tilbagetrækning af servicecertifikat ved alvorlige fejl på udført service er for restriktiv. Det påpeges, at det vil betyde, at én alvorlig fejl kan betyde, at en servicevirksomhed må lukke, og at det i stedet bør være den certificerende virksomheder, der vurderer konsekvensen af fejl, og hvordan der skal rettes op.

Tekniq Arbejdsgiverne mener, at der med bestemmelsen uddelegeres en beføjelse til en privat virksomhed, som har karakter af en afgørelse i forvaltningslovens forstand samt, at "alvorlig" giver plads til fortolkninger, og at reglerne bør være klarere.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen tager kommentarerne fra Dansk Vindenergi ApS samt Per og Jørgen Therkildsen A/S til efterretning idet, det ikke er hensigten, at én fejl nødvendigvis skal medføre tilbagetrækning af et certifikat, og at det netop sker på

baggrund af en konkret vurdering foretaget af den certificerende virksomhed, sådan som det er normal praksis for ISO-certificeringer. Energistyrelsen er endvidere blevet opmærksom på også at fjerne nr. 3 i bestemmelsen jf. omtale nedenfor under § 34, stk. 1, nr. 3. Bestemmelsen er på denne baggrund ændret til:

” **§ 30.** Et certifikat udstedt til en virksomhed, der servicerer vindmøller, eller til en virksomhed, der må standse, sikre, starte samt funktions- og sikkerhedsafprøve vindmøller i henhold til denne bekendtgørelse, skal tilbagekaldes af den virksomhed, der har udstedt certifikatet, hvis virksomheden, der har udstedt certifikatet, finder, at den virksomhed, certifikatet er udstedt til, ikke længere har forudsætningerne for at kunne servicere vindmøller eller standse, sikre, starte samt funktions- og sikkerhedsafprøve vindmøller, der sikrer en sikkerhedsmæssig forsvarlig drift af vindmøllerne,

Stk. 2. Ved vurderingen efter stk. 1 skal indgå

- 1) alvorlige fejl ved udført service af vindmøllen, eller
- 2) alvorlige fejl ved standsning, sikring, start samt funktions- og sikkerhedsafprøvning.

Stk. 3. Den udstedende virksomhed skal meddele Energistyrelsen, at certifikatet er blevet tilbagekaldt.”

I forhold til kommentarerne fra Tekniq Arbejdsgiverne bemærkes det, at det følger af certificeringsregimet, at det er den certificerende virksomhed, der vurderer, hvornår et certifikat, som virksomheden selv har udstedt, skal trækkes tilbage.

§ 31, stk. 4 – Registrering af certificerende virksomheder på hjemmesiden

DNV GL - Energy Renewables Certification foreslår at tilføje ”eller vindmølleprojekter” efter ”vindmøller”.

Energistyrelsens bemærkninger:

Der er tale om en fejl, der rettes.

§ 34, stk. 1, nr. – Krav om tilbagetrækning af certifikat

Vestas Wind Systems A/S foreslår at fjerne § 34, stk. 1, nr. 3, hvor et certifikat tilbagekaldes såfremt ”den virksomhed, certifikatet er udstedt til, ophører eller overgår til anden juridisk enhed.”, idet ikke vedrører vindmøllens sikkerhed.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen fjerner § 34, stk. nr. 3, idet styrelsen er blevet opmærksom på, at certificeringsprocedurerne, hvortil der henvises fra bekendtgørelsen, allerede regulerer dette forhold. Ligeledes fjernes samme bestemmelse i relation til servicecertifikater, § 30, stk. 1 nr. 3.

§ 37, stk. Udgifter til akkreditering mv.

DNV GL - Energy, Renewables Certification foreslår at tilføje "eller vindmølleprojekter" efter "vindmøller".

Energistyrelsens bemærkninger:

Der er tale om en fejl, der rettes.

§ 41 – Definition af "særlige tilfælde" ifm. mulighed for fravigelse af reglerne

Vattenfall mener, at det bør defineres nærmere, hvad der menes med "særlige tilfælde".

Energistyrelsens bemærkninger:

Dispensationsbestemmelsen er formuleret bredt med henblik på at sikre, at Energistyrelsen ikke er afskåret fra at give dispensation på områder, hvor en dispensation kan vise sig at være nødvendig.

§ 42, stk. 2 – Påbud om standsning

Vestas Wind Systems A/S mener, at EU's produktsikkerhedsdirektiver (dvs. de danske implementeringer) giver hjemmel for de relevante myndigheder til at tage skridt overfor farlige produkter, som ikke overholder relevant lovgivning. Hvis nationale myndigheder gives et videre skøn til at vurdere, hvornår et produkt – som opfylder totalharmoniseret lovgivning – er farligt, risikerer dette at stride mod de pågældende direktiver og varernes fri bevægelighed inden for EU. Vestas foreslår, at bestemmelsen begrænses eller præciseres, så det er klart, at retten til at påbyde standsning og sikring i stk. 2 alene vedrører vindmøller, som vurderes farlige på grund af dårlig vedligehold eller skade. Herved gives der ikke en udvidet adgang til at vurdere, om et i øvrigt lovligt design er "farligt".

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen har været i dialog med Sikkerhedsstyrelsen, der har ressort ift. maskindirektivet. Sikkerhedsstyrelsen har meddelt, at direktivet ikke giver mulighed for at følge op på anvendelsen af farlige produkter, men kun over for fabrikanterne. Hvis således en ejer ikke vil standse en vindmølle, der af Sikkerhedsstyrelsen er vurderet farlig, kan Energistyrelsen håndhæve dette forhold over for ejeren.

§ 45, stk. 6 – Gen-certificering

Vattenfall, mener at gen-certificering bør være baseret på det, der gør sig gældende i en vindmølleparks byggetilladelse.

Energistyrelsens bemærkninger:

Hvis vindmøller i en eksisterende park af forskellige årsager skal have et nyt certifikat, er det ejerens pligt at forholde sig til anden relevant regulering, herunder byggetilladelsen. Dette forhold reguleres ikke i nærværende bekendtgørelse.

Bilag 1 – Tekniske standarder

DNV GL - Energy, Renewables Certification foreslår at tilføje "eller vindmølleprojekt" efter "vindmølle".

Vestas Wind Systems A/S mener, at det skal præciseres, at kravet om certificering og design i overensstemmelse med de i bilag 1 nævnte standarder gøres betinget af, at det ikke vedrører de områder, som er dækket af totalharmoniseret EU-lovgivning mhp. ikke at fastsætte nationale krav, der går ud over totalharmoniserede direktiver som maskindirektivet, lavspændingsdirektivet og EMC-direktivet.

Energistyrelsens bemærkninger:

"Vindmølleprojekter" tilføjes.

§ 3 betyder, at bekendtgørelsen ikke tilsidesætter bl.a. de nævnte direktiver. Stiller standarderne således supplerende krav ift. fx maskindirektivet vil lovkravet kun omfatte kravene i maskindirektivet. Dette forhold vil blive uddybet i en vejledning.

Bilag 3, afsnit 1.1 og 1.3 – Projektcertificeringskrav ved tillægscertificering

Vattenfall mener, at det vil øge klarheden, hvis teksten henviser til, hvilke projektcertificeringskrav der skal opfyldes ud over typecertificering.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremgår § 16, stk. 12, at projektcertifikatet skal opdateres. Det vil være op til den certificerende virksomhed at vurdere, hvilke forhold der skal opdateres. Forholdet kan evt. uddybes i vejledningen.

Bilag 4 – Krav til udvidet service

EWII Production A/S foreslår bilaget ændret til "Specificeringen af krav til udvidet service skal følge specificering af krav til årligt service."

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen bemærker, at der er tale om minimumskrav for alle vindmøller, og at der kan være forskel på specifikationerne for den enkelte vindmølletype. Indgår der yderligere krav til den årlige service i manualen, skal disse også følges. Det følger således af § 18, stk. 2, at service altid skal gennemføres i henhold til manualen, og indgår der her således mere omfattende specifikationer til årlig service, end hvad der fremgår af bilag 4, er disse specifikationer fortsat gældende.

Bilag 7, afsnit 1, nr. 1 – Kapacitet/vindmøllestørrelse

DNV GL - Energy, Renewables Certification påpeger, at betegnelsen "kapacitet" ikke er brugt andre steder, og at det i stedet erstattes som "vindmøllestørrelse", der er anvendt i bilag 8.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen retter til "vindmøllestørrelser".

Bilag 8, afsnit 1 – Certificering af servicevirksomheder til den danske bekendtgørelse

DNVG GL Business Assurance mener ikke, at det bør være et krav, at ISO-certificeringen og certificeringen til den danske bekendtgørelse skal fremgå af det samme certifikat, men at der bør kunne udstedes tillægscertifikater til en ISO-certificering til service af vindmøller, der er i forvejen er udstedt til virksomheden. Efter DNV GL Business Assurance's opfattelse er det ikke afgørende, at det er samme certificeringsorgan, der foretager auditeringen af ISO 9001 og bekendtgørelsen, dog naturligvis under forudsætning af, at der er tale om akkrediteret certificering. Udstedelse af ét certifikat dækkende både ISO 9001 og bekendtgørelsen fordrer, at ISO 9001 auditeres i fuldt omfang sammen med bekendtgørelsen. For en virksomhed, der allerede opretholder et ISO 9001-certifikat, vil det ifølge Efter DNV GL Business Assurance i praksis betyde, at det samme område auditeres efter ISO 9001 to gange årligt, og dermed også en ikke uvæsentlig merudgift for servicevirksomheden. Dette vil ifølge DNVG GL Business Assurance til en vis grad kunne opfattes som en teknisk handelshindring.

Energistyrelsens bemærkninger:

ENS har tidligere rådført sig med DANAK, der er Danmarks nationale akkrediteringsfond. DANAK har i den forbindelse oplyst, at det ifølge DANAKs opfattelse ikke er muligt at udstede tillægscertifikater til ISO-certificeringer foretaget for virksomheden generelt. Det gælder på flere andre områder i dansk regulering, fx energimærkning og elevatorer. Dette fordi auditeringen af virksomhedens ISO-system skal ske i kombination med auditeringen af kravene i den relevante bekendtgørelse. Der er heller ikke i IAF (International Accreditation Forum) åbning for, at man kan lave tillægscertifikater. Der vil ikke være behov for en ISO-certificering for hele virksomheden, men kun de forhold, der vedrører aktiviteter med relevans for den danske bekendtgørelse og for den del af virksomheden, der opererer i Danmark. Det er derfor DANAK's vurdering, at der ikke bør der være tale om en markant større opgave end certificering til den danske bekendtgørelse.

Energistyrelsen er enig i DANAKs vurdering og mener endvidere ikke, at der er tale om en handelshindring, da kravet om certificering af kvalitetsledelsessystem og efterlevelsen af de danske regler ikke kan adskilles, da det netop er i kvalitetsledelsessystemet, at man beskriver processerne for efterlevelsen af de danske regler. Idet der kun kræves ISO-certificering i relation til de danske aktiviteter anses kravet således for at være proportionalt.

ENS bemærker endvidere, at der ikke med denne bekendtgørelse ændres på reglerne, men eksisterende bestemmelser videreføres om end i en mere præciseret form.

Bilag 8, afsnit 2, nr 1. – Audit af servicevirksomheder

DNV GL Renewable Energy Certification påpeger, at punktet er en gentagelse af den indledende tekst.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen mener, at både indledningen og punkttopstillingen er hensigtsmæssig for den samlede forståelse af, hvad et audit skal omfatte.

Bilag 8, punkt 2, nr. 3 – Krav om opdatering af servicemanualer

Connected Wind Services A/S mener, at man ikke kan lægge ansvaret for opdatering af servicemanualer hos servicevirksomheden på vindmøller, hvor fabrikanten ikke længere foretager opdateringer, da servicevirksomhederne ikke har forudsætningerne herfor.

Energistyrelsens bemærkninger:

Jf. tidligere bemærkninger er det Energistyrelsens vurdering, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at lægge dette ansvar over på fabrikanter af ældre vindmøller, der ofte vil have overskredet designlevetiden. Kravet i bestemmelsen vedrører de serviceinstrukser, som den enkelte servicevirksomheder anvender på den portefølje af vindmøller, som virksomheden servicerer og ikke et generelt ansvar for opdatere servicemanualerne på vindmølletypen generelt. For at præcisere det nærmere erstattes ordet "opdaterer" med "supplerer".

Generelle kommentarer

Tekniq Arbejdsgiverne anfører: "Med bekendtgørelsen lægges der op til, at såvel vindmølleproducenter, vindmølleejere og virksomheder, der servicerer vindmøller, skal kunne dokumentere forskellige historiske forhold ved den enkelte vindmølle. TEKNIQ Arbejdsgiverne mener, at det bør overvejes, i hvilket omfang dette krav opfylder et konkret behov, eller om det er muligt at nedbringe de administrative byrder forbundet hermed.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen er enige i, at administrative byrder skal have et klart formål. Energistyrelsen henviser dog til, at kravet om dokumentation generelt har et sikkerhedsmæssigt forhold og er relevant ift. muligheden for at håndhæve reglerne. Da det endvidere gælder, at vindmøller har en lang levetid, er det væsentligt, at den oprindelige tekniske dokumentation bevares. Dog har Energistyrelsen på baggrund af de indkomne høringssvar valgt at nedsætte perioden for krav om opbevaring af servicerapporter til 10 år.

Tekniq Arbejdsgiverne anfører: Reglerne for servicering af vindmøller er i vidt omfang formet af internationale regler på området. Det er meget hensigtsmæssigt i en branche, der er så international, som det er tilfældet med vindmøller. Det er derfor vigtigt, at de danske regler på området flugter med de internationale regler, og at der ikke skabes nationale særregler, som gør det vanskeligere at operere på det danske marked end på andre markeder. Derfor opfordrer TEKNIQ Arbejdsgiverne til, at der ikke sker en overimplementering af internationale regler, men at de i videst mulige omfang implementeres 1:1 i dansk lovgivning.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen bemærker, at der for så vidt angår ibrugtagelsen af produkter generelt ikke er international regulering, men at dette som oftest vil være op til de enkelte lande. Bekendtgørelsen er således ikke en implementering af international regulering. Dog har styrelsen netop tilstræbt at lægge sig op af den internationale praksis ved generelt at henvise til servicemanualen, der udarbejdes af fabrikanten i henhold til maskindirektivet og generelt vil være internationalt enslydende.

Øvrige ændringer foretaget af Energistyrelsen:

Kildestøj ved anvendelse af certifikater med flere varianter/typer: Følgende tilføjes til § 6, stk. 5 "Kildestøjsmålingen, jf. stk. 4, til sådant certifikat skal som minimum være repræsentativ for den mest støjende variant eller vindmølletype, som certifikatet dækker."

Henvisning til bekendtgørelse om støj for vindmøller for prototyper: Henvisningen i § 11, stk. 5 til bestemmelserne for "prototype- og serie 0 møller" i bekendtgørelse om støj fra vindmøller erstattes med en generel bestemmelse til bekendtgørelsen.

Tidsbegrænsede certifikater: § 15, stk. 1, henviser nu også til et provisorisk certifikat i henhold til § 9, idet denne form for tidsbegrænset certifikat ved en fejl ikke var nævnt i bestemmelsen.

Bortfald af godkendelse, når en vindmølle afhændes: § 21, stk. 2, er ændret således, at det kun er godkendelser til ejere, der bortfalder, mens tredjepartsgodkendte godt kan fortsætte med at servicere en vindmølle, selvom denne sælges til en anden ejer, hvis den nye ejer måtte ønske det.

Servicemanualer ved salg af ombygning: Der er tilføjet en ny bestemmelse (§ 24, stk. 3): "Ved salg af en ombygning af en vindmølle jf. § 16, stk. 8 skal køber have udleveret de nødvendige sikkerhedsmæssige opdateringer af eller supplement til servicemanualen af fabrikanten, importøreren eller leverandøren af ombygningen."

IEC 61400-6: Opdatering af dateringen for IEC 61400-6 efter, at denne er blevet offentliggjort. Wind energy generation systems - Part 6: Tower and foundation design requirements. Edition 1, der nu er offentliggjort. Således hedder standarden

nu IEC 61400-6:2020. Wind energy generation systems - Part 6: Tower and foundation design requirements. Edition 1. (2020-04-21).

IEC 61400-5: IEC 61400-5 Wind energy generation systems - Part 5: Wind turbine blades. Edition 1 forventes publiceret i juni 2020 og er ved en fejl ikke blevet inkluderet i bilag 1, men indarbejdes i bekendtgørelsen, såfremt den er publiceret inden ikrafttrædelsen.